

Roland Jupiter-Xm

Stampvol klassiekers

De nieuwe, uiterst compacte Roland Jupiter-Xm keyboardsynth zit stampvol befaamde Roland sounds. Geeft deze Jupiter je werkelijk 'the best of Roland'?

De laatste Roland synths die de naam 'Jupiter' droegen, waren de Jupiter-50 en -80 uit 2011. Hoewel ze destijds niet heel enthousiast werden ontvangen, was ik er zelf een groot fan van. Nu gebruikt Roland de naam opnieuw, en wederom voor een volledig digitale machine. Voor sommigen is de naam Jupiter onverbreekbaar verbonden met analoge techniek, maar ik heb er geen moeite mee dat Roland dit label op digitale producten plakt. In plaats van terug te verlangen naar het analoge origineel, is het zinvoller om te accepteren waar deze nieuwe Jupiter voor staat: een zeer compacte, goed uitgeruste 'best of Roland' keyboardsynth. Behalve de Xm is er ook de grotere Jupiter-X, maar die komt later pas uit. Dit is in essentie hetzelfde apparaat, maar dan met een vijftaafs keyboard met aftertouch en meer bedieningsknoppen.

Tank De Jupiter-Xm is zo solide als een tank en heeft een zwarte metalen kast met aluminium zijpanelen. De schakelaars voelen lekker aan en de draaiknoppen hebben stevige metalen schachten. Net als de Jupiter-8 is de Xm voorzien van de kenmerkende oranje strepen, en dat ziet er erg mooi uit. Het toetsbord heeft drie octaven en maakt gebruik van slim keys, zoals we die ook op de Korg Minilogue en MS20 tegenkomen. Deze toetsen hebben een wat langere slag en bieden wat meer weerstand, waardoor ze prettig spelen. Kortom, ondanks de kleinere toetsen

voelt het klavier erg lekker aan. Het toetsbord is aanslaggevoelig, maar heeft geen aftertouch. Jammer, want dat zou in combinatie met de power van de synth-engine geweldig zijn. Gelukkig reageert de synth wel op aftertouch via midi. Een extra octaaf erbij zou leuk zijn, maar dan was de Xm niet compact meer geweest. Trouwens, behalve met een voedingsadapter kun je de Xm ook met acht AA-batterijen gebruiken. Ook zijn er twee heel behoorlijke blue-tooth-speakers ingebouwd, dus je kunt overal muziek maken. Verder zijn er natuurlijk pitch- en modwheels, en een mini-jack hoofdtelefoonaansluiting op het bovenpaneel.

Legendarisch Linksboven op het bedieningspaneel zit de volumeknop, met daaronder twee faders en drie schakelaars die je allemaal kunt toewijzen aan functies in de mod/scene-matrix. Rechts daarvan vind je de nieuwe L-Arpeggio multipart arpeggiator met kunstmatige intelligentie. Dan komen we bij de oscillatorafdeling, met Type-, Pitch-, Level- en Mod-draaiknoppen en Ring-, Sync- en Mod-schakelaars. Daaronder zit de afdeling

Ifo met een knop voor Type (golfvorm), Rate, Fade Time en Depth. Met de twee Ifo's kun je Pitch, Filter en Amp moduleren en ze aan het Mod Wheel toewijzen. In het midden kom je een helder lcd-scherm tegen waarin je parameters ziet die geen knop op het paneel hebben. Dat betekent wel flink wat geblader door menu's, want er valt heel wat in te stellen. Het klikken gaat best redelijk met de vier cursorknoppen, maar je zult ze vermoedelijk erg veel moeten gebruiken, ook omdat er momenteel geen software editor is. Anderzijds zijn er zo veel uitstekende presets dat je wellicht geen behoefte hebt om in de menu's te duiken.

Het gemodelde 'vintage' filter heeft regelaars voor Type, Cutoff, Resonance, Key Follow en keuze uit drie vintage-varianties van legendarische merken: R (Roland), M (Moog) en S (Sequential). Dat betekent heel veel klankkarakters. Helemaal rechts vind je Effects, en daarvan zijn er heel wat. Zo'n negentig kennen we al van de JD-XA, maar er zijn ook nieuwe bij gekomen, zoals Juno-106, JX en CE-1 chorus, MXR Phase 100, Fattener en Minimoog-filter. Behalve die multi-fx is er ook een analogo klinkende

De Jupiter Xm is gebouwd als een tank en heeft uitgebreide aansluitmogelijkheden

Drive, en kun je het level van de mix-effects Reverb, Chorus en Delay regelen en de delay-tijd bepalen.

Zo'n beetje alles wat je mag verwachten is direct beschikbaar op het frontpaneel. Handig is dat als je Shift indrukt en een regelaar verdraait, de betreffende editpagina in het display verschijnt. Bij OS 1.01 op onze testmachine was het soms niet duidelijk welke pagina actief was of wat er precies ingesteld werd als je aan een knop draaide. Ongetwijfeld zal dit met een komende update gecorrigeerd worden. Er is overigens geen knop voor portamento; daarvoor moet je in de menu's duiken. Wel kun je portamento eenvoudig koppelen aan een van de toewijsbare sliders.

Zen De Xm maakt gebruik van Roland's nieuwe Zen-Core soundengine. In dit geval wordt er gebruik gemaakt van een 'Model Bank' voor analoge modeling in combinatie met sample playback. De modeling is niet de ACB uit de Boutique range, maar niettemin krijg je uitstekende emulaties van alle klassieke analoge Roland machines plus de XV/pcm-sounds uit de XV-5080, de AX-Edge keytar, prachtige RD piano's en een kristalheldere vocoder. Er zijn momenteel vier analoge modellen: Jupiter-8, Juno-106, JX-8P en SH-101. Deze zijn boven de Part Select-knoppen gemarkeerd met een sticker. In totaal zijn er acht slots, dus dat betekent dat we in de toekomst meer modellen kunnen verwachten.

De gebruikte modeling klinkt heel overtuigend. Je voelt bijna de warmte en definitie

van de sounds, en met parameters als Condition kun je nog meer vintage analogo gevoel toevoegen. Ook de pcm-afdeling is heel overtuigend. Dankzij de hoge resolutie van de knoppen met 1.024 in plaats van de gebruikelijke 127 stappen, kun je moeiteloos de exact gewenste waarde instellen. Ook erg fijn is de hoge polyfonie van de soundengine: maar liefst 256 noten, waarbij een maximum van 32 noten voor de analoge modellen geldt. Bij de afdeling pcm vind je de complete soundcollectie van de XV-5080 mét nieuwe features als pcm-sync. Daarnaast zijn er nieuwere klanken uit de AX-Edge keytar, de klassieke Roland drummachines en uitstekende akoestische drumkits. Kortom, je krijgt zowat alle analoge en pcm Roland classics in één synth!

Aantrekkelijk Mijn grootste probleem met de Jupiter-Xm is dat het editen op zo'n klein schermje niet heel prettig is. Verder reageren de parameters in dit vroege OS niet altijd op de manier die je zou verwachten. Maar ondanks deze onhebbelijkheden is de Jupiter-Xm een machine waar je echt van gaat houden. De Xm produceert authentieke versies van Roland's klassieke analoge synths, heeft een prima vocoder, biedt alle standaard sounds, heeft genoeg aansluitingen, werkt

Roland Jupiter-Xm

Type: digitale synthesizer

Audio-engine: Zen-Core met diverse modeling

Toetsen: drie octaaf aanslaggevoelige slim keys

Parts: 5 (waarvan 1 drums)

Preset: 4.000

User: 256

Drumkits: 90

Effecten: 90 multi-fx, reverb, chorus, delay, eq, drive, compressor

Aansluitingen: stereo uit (jack/xlr), 2x hoofdtelefoon, mic-in, aux-in, midi in/uit, usb, connectors voor hold- en controlpedaal

Speakers: 2x 4 watt tweewegspeakers ingebouwd

Voeding: adapter (meegeleverd) of 8 AA-batterijen

Afmetingen: 57,5 x 31 x 9,3 cm

Gewicht: 4,4 kg

Richtprijs: € 1500,-

Importeur: Roland Central Europe (rolandce.com)

op batterijen, heeft ingebouwde speakers, een usb-audio-interface, is stevig gebouwd en klinkt fantastisch. Hij is echter niet goedkoop, een echte sequencer ontbreekt en soms raak je het spoor bijster in de menu's. Maar als je op zoek bent naar een synth met alle 'Best of Roland' sounds, die je eenvoudig mee kunt nemen, dan is de Jupiter-Xm een unieke en uiterst aantrekkelijke machine! 🎹

'Je krijgt zowat alle analoge en pcm Roland classics in één synth!'